

Universitätsbibliothek Wuppertal

L. Annaei Senecae Tragoediae

Seneca, Lucius Annaeus <Philosophus>

Amstelodami, 1662

Actus primus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-770](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-770)

corpore adherentis estus carnem, ossa interiora absumit. Nesci fraude intellecta sibi mortem consciscit Deianira, Hercules, interfecto Licha qui munus letale attulerat, mandat Philoctetæ (cui moriens arcum & sagittas tradidit) extrui sibi in monte Oeta pyram, in qua se cum clava ac leonis pelle cremat. Alcmena denique matri apparet, ipsamque consolatur jam in cœlitum numerum a scriptis.

ACTUS PRIMUS.

HERCULES.

Scena hæc prima cum choro seq. in Eubœa statuitur, ubi, Hercules in Cœneo promontorio sacrificaturus, vota de cœlo, quod rebus gestis (quas enumerat) meruisse se gloriatur, concipit. reliquæ Tragediæ scena est Trachine.

Sator deorum, cujus excussum manu
Utræque Phœbi sentiunt fulmen domus,
Secure regna: protuli pacem tibi,
Quacunq; Nereus porrigi terras vetat.

buuntur matronales. Hic perpetuo furit. Iam ex machina dissolvit drama, in qua nulla est *ai unævis*. Nihil enim opus erat matris causa apparere Herculem, scum per se soluta esset actio. Et hanc partem non desumpsit è Trachiniis, in qua ante mortem Hercules quacunq; agenda sunt absolvit, sed è Philoctete ejusdem. In qua plane ad machinam eundem erat, cum non possêt ope humana flecti Philoctetes. Ideo apparet ille, & hunc nodum secat. Alcmenæ personam optime omisit Græcus. Nam quæ verba digna inventiri poterant? Hic ubique sublimitatem quæsit. Et vix drama invenias, quod æque allurgeret, nisi tumeret. Passim tamen multa occurrunt, quæ sublimitatis *Phœbæ* habent. Neque raro sententiæ, nihil minus quam humiles, affectatione acuminis exarscunt. Frustra inscriptionem tantopere commendat Cæsar Scaliger. Melius enim Hercules in Oeta dixisset. Sicut Oedipus in Colono. Non enim ego, cladem Crassi si tractem, & hinc drama conficiam, Crassum Parthum in-

scribam, sed in Parthi. Et, Pompeium in Egypto. cujus constitutiō esse possêt, qualis Æschyli Perse. Ita Iphigenia in Aulide, in Tauris Philoctetes in Lemno, in Troia. Ita Septem ad Thebas. non Thebani septem, cum, excepto Polynice, nemo è ducibus Thebanus esset. Male ergo vulgus, Septem Thebana. Cicero quoque *Πολυκλῆς*, Oedipum Coloneum dixit. Herculem Oetæum Euripidis qui addicat, non meminimus. quod vult vir magnus. Neque se inscripsisse putamus. Multa enim sunt ab ineptis. Et hoc sæpe antiqui monuerunt. Heinsius.

Vers. 2. Utræque] Oriens & Occidens. Vel utrumque hemisphærium. Farnabius.

4. Porrigi terras] Cingens & coercens mare terram instar cingali dicit, quacunq; nam Hercules orbem peragravit, ut pacem orbi pararet. Seneca lib. 1. de benefic. Hercules nihil sibi vicit, orbem terrarum transiit, non concupiscendo, sed vindicando. Quid vinceret malorum hostis, bonorum vindex; terrarum marisque pacator? Delt.

Non est tonandum. perfidi reges jacent,
 Sævi tyranni. fregimus, quidquid fuit
 Tibi fulminandum. sed mihi cœlum, parens,
 Adhuc negatur? parui certe Iove
 Ubique dignus: teque testata est meum
 Patrem noverca. quid tamen pectus moras? 10
 Numquid timemur? numquid impositum sibi
 Non poterit Atlas ferre cum cœlo Herculem?
 Quid astra, genitor, quid negas? mors me tibi
 Certe remisit. omne concessit malum,
 Quod terra genuit, pontus, æter, inferi. 15
 Nullus per urbes errat Arcadias leo.
 Stymphalis ista est. Mænali nulla est fera.
 Sparsit peremptus aureum serpens nemus.
 Et hydra vires posuit. & notos Hebro
 Cruore pingues hospitum fudi greges: 20
 Hostisque traxi spolia Thermodontiae.
 Vidi silentum fata; nec tantum redii,

Sed

8. Parui] Apparui. Farnabius.
 9. Teque] Quin ipsa Iuno testatur
 me approbasse te patrem. Vide Herc.
 Fur. vers. 36. quo respicit. ut & v. 46.
 Idem.

11. Numquid] Numquid ego in
 cœlum relatus nimio pondere præ-
 gravans urgebo Atlanta cœlum hu-
 meris sustinentem? Idem.

13. Mors] Non me detinuit infer-
 nus sed remisit, ut ad te venirem. Id.

14. Concessit] Abiit, cessit. Idem.

15. Quod] Herc. Fur. v. 30. Idem.

16. Per urbes errat Arcadicas leo.]
 Flor. Arcadias, ut editum olim. Illud
 nuperum est. Gronovius. Leo.] Herc.
 Fur. vers. 223. Farnabius.

17. Stymphalis] Herc. Fur. v. 243.
 Idem. Mænali] Cervæ. Hercul. Fur.
 vers. 221. Idem.

18. Serpens] Draco vigil custos
 horrorum Hesperidum. Hercul. Fur.
 vers. 238. Idem.

19. Hydra] Hercul. Fur. vers. 240.

Idem. Hebro] Thraciæ amnis, cui
 Homerus Iovem patrem tribuit, cum
 cæteri fluvii dicantur Oceani filii. Vi-
 de vers. 623. Delrius.

20. Cruore pingues hospitum fudi]
 Florent. fregi greges: ut quotquot vi-
 disse ait antiquos codd. Delrius. Fregi
 est domui. Silius lib. 1. sternacem ad
 prælia fœnis Frangere equum. Infra: nec
 frangens mala Erres per orbem. Gron.
 Greges:] Thracios equos Diomedis.
 Hercul. Fur. 225. Farnabius.

21. Thermodontiae.] Amazoniis,
 Hippolytes. Hercul. Fur. vers. 245,
 & 820. Idem.

22. Vidi regentem fata;] Rophe-
 lingius notat in Aldino, Basil. Lugd.
 esse: silentum. Melius, inquit Del-
 rius, regentem. Negat id Florentinus,
 qui & ipse: Vidi silentum fata. id est,
 statum conditionemque mortuorum.
 Medea: Comprocor vulgus silentum.
 Virgilius lib. 6. Aneid. ille silentum
 Concilliumque vocat. Gronovius.

23. Tre-

Sed trepidus atrum Cerberum vidit dies,
 Et ille solem. nullus Antæus Libys
 Animam resumit. cecidit ante aras suas
 Busiris. una est Geryon sparsus manu. 25
 Taurusque populis horridus centum pavor.
 Quodcunque tellus genuit infesta, occidit,
 Meaque fufum est dextera. iratis deis,
 Non licuit esse. si negat mundus feras, 30
 Animum noverca, redde nunc gnato patrem,
 Vel astra forti. nec peto ut monstres iter.
 Permite tantum, genitor; inveniam viam.
 Vel si times, ne terra concipiat feras;
 Properet malum quodcunque, dum terra Herculem 35
 Habet, videtque. nam quis invadet mala?
 Aut quis per urbeis rursus Argolicas erit
 Junonis odio dignus? in tutum meas
 Laudes recepi. nulla me tellus filet.

Me

23. *Trepidus*] Herc. Fur. vers. 595.
 & 542. *Farnabius*.

24. *Antæus*] Neptuni ex terra fil.
 gigas. Tingitanæ rex hospites secum
 palastra certare provocans cogensque
 occidit, quem Hercules cum animad-
 vertisset lassum tactu terræ recreari pe-
 ctori alstrictum expirare coëgit. *Idem*.

25. *Cecidit*] Herc. Fur. vers. 484.
Idem.

26. *Vna est*] Mei unius, cum ipse
 tricorpor esset. *Idem*.

27. *Taurusque*] Herc. Fur. v. 229.
 & Agamemni. v. 827. *Idem*. *Populus*
horridus] Iratus Neptunus taurum
 Cretensibus immiserat: quia Minos,
 ejus beneficio late mari imperans, ni-
 hilo quam ceteris diis majorem sibi
 honorem habuisset. eum taurum ab
 Hercule in Creta occisum Claudianus
 refatur: alii in Peloponneso necatum
 volunt. forte quia, ut constat, è Creta
 in Peloponnesum trajecit. Pausanias,
 in Atticis. *Delrius*.

28. *Tellus genuit infestum,*] Vt

Moguntinus, sic & Flor. duo Heinsia-
 ni, meus, *infesta*. Statius lib. 11. *Yr-
 bem armis opibusque gravem & modo
 civibus arctam, Ceu celo demissa tuas
 inimicare tellus, Haussisti*. Statim, si
negat, ut Lipsius, Fl. quoque, & Vossia-
 nus, ne Gruterus obducatur suos, & to-
 lerabilem imaginetur sensum, ubi nul-
 lus est. Sed de interpretatione Lipsii
 dubito: si animum suum & benevo-
 lentiam abnuit Iuno, inquit. At Iuno
 mihi videtur dici *negare animum* pri-
 stinum in Herculem sive iram, cessan-
 do, & non obijciendo ei novum labo-
 rem. *Gronovius*.

29. *Iratis*] Monstra quippe deo-
 rum ira teris immissa sustulit. *Farnab.*

35. *Properet*] Properet edere. *Id.*

36. *Invadet mala?*] Sic quoque
 Flor. & simpliciter est aggredietur, sive
 justus, sive injustus: nihil enim in al-
 terutram partem hoc verbum definit.
 Sic in Medea: *invadam deo*. Gronov.

38. *In tutum meas Laudes recepi.*] *Id.*
 Rursum pejus eligit illa Palatina en-
 neas;

Me sensit Ursæ frigidum Scythicæ genus, 40
 Indusque Phœbo subditus, Cancro Libys: 40
 Te, clare Titan, testor. occurri tibi.
 Quacunque fulges. nec meos lux prosequi
 Potuit triumphos. Solis excessi vices.
 Infraque nostras substitit metas dies. 45
 Natura cessit. terra defecit gradum.
 Laxata per me nox. & extremum chaos
 In me cucurrit. inde ad hunc orbem redii,
 Unde retro nemo. tulinus Oceani minas,
 Nec ulla valuit. quaterne tempestas ratem, 50
 Quamcunque pressi. pars quota est, quam prosequor?
 Jam vacuus æther non potest odio tua
 Sufficere nuptæ; quasque devincam feras

Tellus

neas: nam Flor. ut olim editum, *rede-
 ri*. Sequenti Pl. *Vrsæ frigidum Scythi-
 cæ genus*, ut editur: nec corrigendum
 quidquam, sed ex proximo versu in-
 telligendum, *subditum*. Gronovius.
 Non perituras. *Farnabius*.
 41. *Phæbo*] Orienti soli. *Farnab.*
Cancro] Cancri tropico subditus Afer.
Idem.
 43. *Quacunque*] In Oriente seu
 Occidente. *Idem*. *Nec meos*] Neque
 lux tua prosequi potuit me ad Tartara
 penetrantem. *Idem*.
 44. *Vices*.] *Cursus*, limites per vi-
 ces obeundos. *Idem*.
 45. *Intraque nostras*] *Lege*: *Intra-
 que nostras*. Longius pertinent metæ
 victoriarum mearum quam metæ diei.
Gronovius.
 46. *Defecit*] *Non suppeditavit* mi-
 hi ubi sisterem. *Farnabius*.
 47. *Laxata per me nox*.] *Florent*.
Laxata prior est nox: & deinde: *in-
 cucurrit*. Forte: *Laxata pejor nox* &
extremum chaos *In me incucurrit*. In-
 feriorum noctem vocat *pejorem* compa-
 ratione noctis, quæ supra terras agit.
Sic infra: *Ad fata & Vmbra atque
 pejorem potum*. Gronov. *Nox*.] *Tene-
 brarum regio*, *Tartarus*. *Farnab.* *Ex-*

tremum] *Mihi obiectum est Chaos*.
Hercul. Fur. vers. 609. Thyest. v. 350.
Idem.
 49. *Vnde retro nemo*.] *Flor.* *Vnde
 omne retro est. Omne, τὸ πᾶν*, uni-
 versum. A qua parte, quicquid est, re-
 tro & longè remotum est. Cui, quic-
 quid est, ab tergo est. *Pedo Albinove-
 nus. Iam pridem post terga diem solemp-
 que relictum, Iam pridem nos in extorres
 sinibus orbis Per non concessus audaces ire
 tenebras, Hesperii metas extremaque lit-
 tora mundi.* Gronovius.
 50. *Nec ulla*] *Hercul. Fur. v. 320.*
Farnabius.
 51. *Quacunque pressi*.] *Flor.* *ut &
 Mogunt. & Voss.* *Quamcunque*. *Re-
 ste*: nam, ut ipse ait lib. 6. *nat. quæst.*
cap. 6. navis dimidia nunquam jactatur.
*Stacim idem: pars quota est Persæ
 mei? Ovidius lib. 9. & ut vincas alior,
 Achelœ, dracones, Pars quota Ler-
 næa serpens eris unus Echidna. Fabius
 decl. 252. quota ego sum portio istius
 indignationis? Agamemni. Sed ille na-
 stræ pars quota est culpe senex? Clau-
 dianus lib. 2. in Rufinum: Quamquam
 omnes alii, quos hæc tormenta fatigant,
 Pars quota sunt, Rufine, tui.* Gronov.
 52. *Tua nuptæ*;] *Luconi. Farn.*

Tellus timet concipere, nec monstra invenit.
 Feræ negantur. Hercules monstri loco
 Jam cœpit esse. quanta nunc fregi mala,
 Quot scelera nudus? quidquid immane obstitit,
 Solæ manus stravere. nec juvenis feras
 Timui, nec infans. quidquid est iustum, leve est.
 Nec ulla nobis segnis illuxit dies.
 O quanta fudi monstra, quæ nullus mihi
 Rex imperavit! institit virtus mihi
 Junone pejor. sed quid impavidum genus
 Fecisse prodest? non habent pacem dei.
 Purgata tellus omnis in cœlo videt
 Quodcunque timuit. transtulit Juno feras.
 Ambit peremptus Cancer ardentem plagam,
 Libyæque sidus fertur, & messes alit.
 Annum fugatæ tradit Astrææ Leo.
 At ille jactans fervidam cœlo jubam
 Austrum madentem siccatur, & nimbos trahit.
 Invasit omnis ecce jam cœlum fera,
 Meque antecessit. victor è terris meos
 Specto labores. astra portentis prius
 Ferisque Juno tribuit, ut cœlum mihi

55. *Monstri*] Nullo labore domiti.
Farnabius.

59. *Infans.*] Herc. Fur. vers. 213.
Idem.

61. *Nullus.*] Nullus Eurytheus.
 Hercul. Fur. vers. 35. & infra v. 1795.
Idem.

63. *Sed quid?*] Sed quid prodest genus humanum metu monstorum liberasse, cum illa in cœlum Juno transtulerit? *Idem.*

67. *Cancer*] Thyeft. v. 852. *Idem.*
Ardentem] Zonam torridam. *Idem.*

68. *Alit.*] Calore maturat. *Idem.*

69. *Annum fugatæ*] Notum de Astræa. Heinianus tamen fugante: meus: fugasem: Flor. & Voll. fugacem. Vt Horatius: Eheu fugaces, Po-

Face-

flume, Postume, Labuntur anni. Statim Flor. At ipse jactans. Et versu sequenti: & nimbos rapit. non trahit. Gronov. Annum] Sol Leone egressus intrat Virginem. Farnab. Astræa] Thyeft. vers. 855. *Idem.*

70. *Ille*] Horrenteque subas & fulvum cernit leonem; Hunc ubi contigerit Phœbi violentior axis, Accensam Cancro jam tum geminabitur astra, Tunc lymphæ tenues, tunc est tristissima telus. *Idem.*

75. *Tribuit*, ut cœlum mihi Faciat timendum.] Flor. Faceret: alludentque Vossianus, Laceret. Statingue: pejus ac levius Stryge, non pejus. Tertio post versu: Haud astra merui. Gronovius.

Faceret timendum. sparserit mundum licet,

55 Cœlumque terris pejus, ac pejus Styge

Irata faciat; dabitur Alcidæ locus.

Si post feras, post bella, post Stygium canem,

Nondum astra merui, Siculo Hesperium latus. 80

Tangat Pelorus; una jam tellus erit:

60 Illinc fugabo maria, si jungi jubes;

Committat undas Isthmus, & juncto salo

Novâ ferantur Atticæ puppes viâ.

Mutetur orbis. vallibus currat novis

85 Alter, novasque Tanais accipiat vias,

65 Da da tuendos, Juppiter, saltem deos.

Illâ licebit fulmen à parte auferas,

Ego quam tuebor: siue glaciale polum,

Seu me tueri fervidam partem jubes,

Hac esse superos parte securos puta.

70 Cirrhæa Pæan templa, & atheream domum

Serpente cæso meruit. at quoties jacet

Python in hydra? Bacchus & Perseus deis

Jam se intulère. sed quota est mundi plaga 95

Oriens subactus? aut quota est Gorgon fera?

75 Quis astra gnatus laudibus meruit suis

Ex te & noverca? quem tuli, mundum peto.

Sed tu, comes laboris Herculei Licha,

Præfer

80. *Siculus*] Siciliam Italiæ contigiam reddam: uti olim fuit priusquam in pontus & undas Hesperium Siculo latus absidit. Farnabius.

81. *Pelorus;*] Vnum è tribus Siciliae promontoriis, quod Italiam spectat. *Idem.*

83. *Committat*] Isthmo Corinthio perfosso, Ægeum Ionio miscebo mare. *Idem.*

85. *Vallibus*] Alveis. *Idem.*

86. *Tanais*] Scythiæ fluv. *Idem.*

91. *Securos*] A feris quas Iuno in cœlum transtulit. *Idem.*

92. *Cirrhæa*] Cultum oraculum.

que Delphicum (Oedip. vers. 269.) & cœlum meruit Apollo, intersecto uno Pythone. *Pæan templa,*] Apollo πῆλον aut πῆλον τῶν οὐρίων. Vel exclamazione Latonæ in tui cæso Pythone. Farnabius.

93. *At quoties jacet*] Flor. meruit, & quoties jacet. Gronovius.

94. *Hydra?*] Numeroso malo, & binis singulo amputatore pullulante capitibus.

96. *Oriens*] A Baccho subactus Oedip. vers. 114. & 424. Farnabius. *Gorgon*] Medusa à Perseo devicta. Med. vers. 829. *Idem.*

Præfer triumphos, Euryti victos lares,
Stratumque regnum: vos pecus rapite ocuis,
Qua templo tollens ara Cenæi Jovis
Austro timendum spectat Euboicum mare.

100. *Præfer triumphos,*] Flor. & Voss. *Perfer triumphos.* Iubet enim illum nuntium ire ad uxorem: qua occasione ab illa accepit tunicam, qua arsit Hercules. *Granov. Triumphos,*] Insignia victoriæ & iniagines. *Farn.*

102. *Qua templa tollens ara Cenæi*] *Tolli & premere* dicitur, quid quid supra est. *Tollit* igitur *ara templum*, quæ templo tegitur, quæ in templo est. Miror magnos viros hic herere potuisse. *Granovius. Cenæi Iovis*] Cui templum & cultus in Cenæo Eubææ promontorio. *Farnab.* Dissentit ab aliis Scholiastes Sophoclis tradens tum demum templum Cenæo Iovi ab Hercule erectum: cum tamen ipse Sophocles significet jam ædificatum. *Ovid. 9. Metam. Victor ab Oechaliâ Cenæo sacra parabat Vota Iovi* — Delrius.

103. *Astro timendum*] Aliorum *Austro*, quod frustra arcent Gruteri membrana, non modo Herbis. & Ven. sed & Florentinus Vossianusque adferunt. Meus quoque & Heinsianus minor: *Hauſtro.* Abeant igitur, cum suo Arcturo, qui non Euboicum modo, sed omne mare reddit timendum. *Plautus Rudente: Increpui hibernum & fluctus mori maritimos.* Nam *Arcturus signum omnium sum acerrimum. Vehemens sum exorians: cum occido, vehementior.* Quid facit autem huc illud Virgilii in undecimo: *scit triste Minerva Sidus & Euboicæ cautes ul-torque Caphareus.* An possunt rationem dare, quare Arcturus sit *sidus Minerva.* Illas quidem Euboicas cautes non astrum, sed Nauplius fecit timendas. *Gron. Austro*] Austro flante. *Farn.*

CHORUS OECHALIARUM VIRGINUM.

IOLE.

Iole Choro Oechalidum mista patriæ excidium, suorum interuentionem, suam denique servitutem plangit.

Chor. **P**ar ille est superis, cui pariter dies
Et fortuna fuit. mortis habet vices, 105
Lente cum trahitur vita gementibus.
Quisquis sub pedibus fata rapacia,
Et puppem posuit fluminis ultimi,

Non

104. *Par ille est superis,*] Hemi-choria prima habet choriambicos, & est vox Chori: altera anapesticos, & est querela Ioles: finis Chori eodem genere metri clauditur. Ponuntur hæc conjunctim, quasi scenæ unius loco. *Fabritius. Cui pariter*] Cujus vita simul cum fortunæ felicitæ exitu desinit. *Farnabius.*

105. *Mortis*] Vita in miseris ædæ mors est. *Idem.*

107. *Sub pedibus*] *Subject pedibus*, contemptum mortem & Charontis cymbam. *Idem.*

108. *Et puppem posuit luminum*] Scripti quidam *luminu*, quod ait Gruterus, videre se contextu insecuisse quosdam, sed non etiam causam qua-

Non captiva dabit brachia vinculis,

Nec pompæ veniet nobile ferculum. 110

Nunquam est ille miser, cui facile est mori.

Illum si medio decipiat ratis

Ponto, cum Borean expulit Africus,

Aut Euris Zephyrum, cum mare dividunt,

Non puppis laceræ fragmina colligit, 115

Ut littus medio speret in æquore.

Vitam qui poterit reddere protinus,

Solus naufragium non poterit pati.

Nos turpis macies & lacrimæ tenent,

Et crinis patrio pulvere sordidus. 120

Nos non flamma rapax, non fragor obruit.

Felices sequeris Mors, miseros fugis.

Stamus: nec patriæ mœnibus, heu locus

At silvis dabitur; lapsaque sordidæ

Fient templa casæ. jam gelidus Dolops 125

Hac

2. Nos tamen etiam in compluribus id reperimus. Sed solum nōdum Flor. qui *fluminis ultimi*. Stygis scilicet, quam postremam se navigare putabant. Gronovius.

110. *Nec pompæ*] Neque ut spectaculum exornabit victoris hostis triumphum. Farnabius. *Nobile ferculum*] Non ducetur in triumpho. ferculum, inquit Placiades, est missus catinulum. Sed hoc loco ponitur pro instrumento, quo spolia suspendebantur, ut Livius usurpavit lib. 1. his verbis: *Ipsè exercitu victore reducto, ipsè non factus vir magnificus, tum factorum ostentator haur minor, spolia, ducis hostium casti suspensa, & fabricato ad id ante ferculo, gerens in Capitolium, &c.* Alconius Pedianus, *Ferculu*, inquit, signa ante triumphantem vehi per pompam solabant. Delrius.

111. *Nunquam*] Vide Choromertium. Agamemni. vers. 585. Farn.

112. *Ratis*] Fracta, hians, fatiscens. Id.

114. *Mare*] Maris dominium in-

ter se venti victores partiuntur. Idem.

119. *Nos turpis*] Quæ turpem vitam per servitutem prætulimus morti honestæ. Idem.

122. *Felices*] Idem in Troade dicit Hecuba. Delrius.

123. *Stamus: nec patriæ*] Vexatissimus locus. Delrius: *Sed silvis dabitur*. Scaliger eodem sensu: *At silvis*. Sed frustra dicit non datum iri patriæ mœnibus locum, quæ jam dejecta erant & prostrata. Gruterus: *Stamus nos: patriæ mœnibus heu, locus*. Dan. Heinsius: *Stamus nunc patriæ mœnibus heu locus*. Nam scriptorum nonnulli nunc pro nec: quidam, en pro heu. Flor. *patriis mœnibus*. Fortassis: *Stamus, nec patriæ est. mœnibus heu locus Et silvis dabitur*. Vel, *Stamus, sed patriæ mœnibus heu locus Et silvis dabitur*. Nos superstites sumus. at hic locus, ubi patria nostra stetit, in arvom & silvam converteretur. Statim: *Quæretur, patriæ quis fuerit locus*. Gronov.

125. *Gelidus*] Namque ad Pindum

Hac ducet pecudes, qua tepet obrutus,
 Stratæ qui superest Oechaliæ, cinis.
 Illo Theſſalicus paſtor in oppido
 Indocta referens carmina fiſtula.
 Cantu noſtra canet tempora flebili. 130
 Et dum pauca Deus ſæcula contrahit,
 Quæretur, patriæ quis fuerit locus,
 Felix incolui non ſteriles focos,
 Nec jejuna ſoli jugera Theſſali.
 Ad Trachina vocor, ſaxa rigentia, 135
 Et dumeta jugis horrida torridis,
 Vix gratum pecori montivago nemus.
 At ſi quas melior fors famulas vocat,
 Illas aut volucer transferet Inachus;
 Aut Dircaea colent mœnia, qua fluit 140
 Iſmenos tenui ſtumine languidus.

Heic

in Phthia extrema habitant Dolopes
 pop. Theſſal. *Farnabius.*

127. *Oechalia,*] Oechaliæ plures,
 Eufathio quinque, hic de Eubœæ,
 qua dicta Euryti, vide Strab. lib. 10.
Delrius.

129. *Indocta fiſtula.*] Calamo agros-
 ſti, ut ait Virgilius. paſtoritiam fiſtu-
 lam Tibullus, *garrulam*; alii *ſtridulam*
 vocant; à Græcis *σείρις* propter ſibi-
 lum; ex cicutis, avenis, calamis, vel
 arundinibus conficiebatur, ſingulis
 primo tubulis, mox binis, tandem ſep-
 tentis coherentibus, & conglutinatis
 cera & lino vel ſetis; ita, ut qua ori in-
 ferebantur, æquales eſſent; qua ſonus
 & ſpiritus efferebatur, alæ inſtar, in-
 æquales. ita Scalig. art. poët. lib. 4. *Id.*

131. *Et dum pauca Deus ſæcula con-
 trahit,*] Florent. melius: *contrahet.*
 Gronovius.

133. *Non ſteriles locos,*] Ingrata re-
 petitio vocis ex præcedente verſu. Fl.
Felix incolui non ſteriles focos. Penates.
 Virgilius: *Hortor amare focos.* Idem.

135. *Trachina*] Urbem Theſſaliæ

ab Hercule in aſpero & ſaxoſo ſolo
 conditam Troad. verſ. 816. *Farnabius.*

137. *Pecori*] Capris. aut etiam ca-
 preis. *Idem.*

138. *At ſi*] Quod ſi quæ noſtrum
 melloris ſoli dominum fortitæ fue-
 rint. *Farnabius.*

139. *Transferet*] Ad urbes Ina-
 chias, i. Argos Mycenæſve transferet,
Idem.

140. *Dircaea*] Thebas Bœotia. à
 Dirce fonte. Theb. verſ. 126. *Idem.*
Qua fugit Iſmenos tenui ſtumine.]
 Lipſius cauſatus non convenire rapi-
 dum & *fuga* verbum huic languenti, è
 ſcripto probat: *qua fluit.* Ergo, ut
 amicis omnia communia, ille alter:
 Vera lectio, quæ in Baſileenſ. margine
 excuſa, *fluit.* nam Iſmenus *languidus*
 opponitur Inacho *volucris*; *fugit* hic,
 ille *fluit.* Quam bellum autem, *fluit*
ſtumine? Nimirum non meminerant
fugere eſſe Senecæ quocumque motu
 labi, decurrere, ire: ut *fuga* pro iſtione:
 quemadmodum ſuperius notavimus.
 Gronovius.

Heic mater tumidi nupserat Herculis.
 Quæ cautes Scythiæ, quis genuit lapis?
 Num Titana ferum te Rhodope tulit,
 Te præruptus Athos, te fera Caspia, 145
 Quæ virgata tibi præbuit ubera?
 Falsa est de geminis fabula noctibus,
 Æther cum tenuit sidera longius,
 Commisitque vices Lucifer Hespero,
 Et solem vetuit Delia tardior. 150
 Nullis vulneribus pervia membra sunt.
 Ferrum sentit hebes; lentior est chalybs.
 In nudo gladius corpore frangitur,
 Et saxum refilit, fataque negligit,
 Et mortem indomito corpore provocat. 155
 Non illum poterant figere cuspides,

Non

142. Mater] Alcmena nupta Amphitryoni. Farnabius.

143. Quæ cautes] Γλωκὴ δὲ σὲ πικρὴ γέλωσσι Πέτρει τ' ἀλιβάσι, ὅτε τοι νόστος ἐστὶν εἰρηνῆς. Iliad. π. duris genuit te cautibus horrens Caucasus, Hyrcanaque admorunt ubera tigres.

144. Titana] Aliquisne de Titanum genere, & in rupe quapiam seu monte genitus; Rhodope scil. aut Atho? Farnabius.

145. Athos,] Med. vers. 719. Id. Te fera Caspia,] Flor. te fera Caspias. Nempe ut Thespii filia Thespiades, Thespii Althæa Thespias, ita Caspius Caspias facit. Sic Daulia & Daulias ales. Gronovius.

147. Falsa] Neque enim verum est Iovem gemina noctis opera te genuisse. Hercul. Fur. vers. 42. Agamem. vers. 809. Farnabius.

149. Commisitque] Continuatis nullo die intermedio noctibus, loco Luciferi, qui mane debebat oriri, mansit Hesperus dux noctis, ejus vices fungens. Loquitur quasi de diversis stellis, cum una sit, pro diversis functionibus

diversa nomina sortita. Delrius.

150. Et soles vetuit Delia] Fl. ut Cruser. solem. Arcuit, morata est. Vt infrâ: Chaonis quondam loquax Stat lata vasti quercus & Phabum vetat. Gronovius, Et soles] Luna tardius progressa non cessit diei. Farnabius.

151. Nullis vulneribus pervia membra sunt.] Lipsius ex Mf. protulit: pervia membra sunt. Ferrum sentit hebes. Itaque & ante triennium amicus ejus consecit membra, & ex Mf. jam pridem recensuit, sentit. At Grueterus veretur fidem habere unico testi, cum suus sit utcumque sensus scripturæ receptæ. Immo non nisi perineptus. Ne laboret autem unîcî testis fides, Scito utrumque esse in Florentino. Gronov. Pervia] Penetrabilia, Farnabius.

152. Chalybs.] Non distincta metalli species, ut perverse quidam, sed ferri, purioris, sincerioris, & durioris species, certa quadam temperaura constans: nonnihil ut puto diversum à σίδηρο, quod ipsum quoque certa ferri temperatura est, juxta Aristotelem lib. 4. Meteor. Delrius.

Non arcus Scythica tenfus arundine,
 Non quæ tela gerit Sarmata frigidus;
 Aut qui soliferæ suppositus plagæ
 Vicino Nabathæ vulnera dirigit 160
 Parthus Cnossiacis certior ictibus.
 Mures Oechaliæ corpore propulit.
 Nil obstare valet. vincere quod parat,
 Jam victum est. quota pars vulnere concidit?
 Pro fato patuit vultus iniquior,
 Et vidisse fat est Herculeas minas, 165

Quis

257. *Scythica*] Hercul. Fur. 1126. *Farnabius*.

158. *Sarmata*] Hercul. Fur. 538. *Idem*.

159. *Solifera*] Orientali seu Australi. *Idem*.

160. *Vicino Nabathæ*] Reprehendit Scaliger, Parthos anguste interpretatus à Parthia proprie dicta, quæ ab Arabia remotissima. Sed Parthi debent intelligi venire, quousque Parthicum patebat imperium Senecæ tempore. Multa enim passim talia inspergit suo quam heroum ævo congruentiora. Quum bello civili inter Tres viros C. R. & occisores Cæsaris Hierosolyma caperent, & Hyrcanum abducerent Parthi, quantum aberant ab Arabia? *Nabathes avri to Nabathæus*, ut *Macetes pro Macedone*. Gronovius. *Nabathæ*] Incolæ Arabiæ Petrææ. *Farnabius*. Dionys. & alii Græci sine aspiratione *Nabathæi*. Tamen quia & hæc vox ab Hebræis manavit, dicti enim Nabathæ à Nebajoth seu Nabajoth מצבא filio Ismaëlis Genes. 25. & tota regio ab Euphrate usque ad mare rubrum, magna scilicet Arabiæ portio, Nabajoth seu Nabathæna, מצבא חאי 60. non vereor non sequi Græcos, & consuetudinem vulgatam retinere. Porro cum ad Euphratem usque Nabathæi se porrigant, metito illis vicinos dixit Parthos. *Delrius*.

161. *Cnossiaci*] Cretensibus. Herc.

Fur. vers. 18. qui sagittandi petitiissimi. Hippol. vers. 812. *Farnabius*.

152. *Corpore*] Inermis, absque machina. *Idem*.

165. *Pro fato potuit*] Quum genus loquendi non approbarem mihi, posse pro fato, eoque conjicerem patuit, ne quid temere agerem, inspectis quibus has tragedias recensere seria res fuit, deprehendi, quum vulgo obtineret *patuit*, alterum subjectum à Lipsio, ita placuisse amico ejus ut id ab se productum mallet, Nec postea quisquam reclamavit. At nos revocamus *patuit*, nec optimorum auctoritate carens & exquisita ævoque propriæ dictionis, *Patere* interdum est idem quod *valere* & esse. Sic *patere multum*, *patere tantum*, *patere plus*, *patere satis* Senecæ. Plinius lib. 33. cap. 3. *Talentum Ægyptium pondo LXXX. patere Varro tradit*. Vbi male de Budæi conjectura ediderunt *capere*. *Satis patentes divitias* pro satis magnis & validis, nolite de tranquill. cap. 9. *Lucanus de Mario; mensaque hominū quid fata patere*. Id est, experto quid valeret fata ad producendum hominem ab infima ad summam fortunam & vicissim à summa ad infimam. *Patuit pro fato*, est, patuit tantum quantum fatum: pro fato fuit: eandem vim habuit quam fatum. Gronovius. *Pro fato*] Ea vis & virtus Herculis, ut vultus ejus iratione, sit pro fato; & vidisse ejus minas,

Quis vastus Briareus, quis tumidus Gyges,
 Supra Theſſalicos cum ſtetit aggeres,
 Ut cælo infereret vipereas manus,
 Hoc vultu riguit? commoda cladibus 170
 Magnis magna patent. nil ſuperest mali.
 Iratum miſeræ vidimus Herculem.
 Iole. At ego infelix, non templa ſuis
 Collapſa deis, ſparſofve focos,

Natis

minas, ſufficiat in mortem. Oculi & verba ejus, telum. Farnabius.

167. *Qui vaſtus Briareus,*] Fabricius edidit, *Quo v. B. quo tum.* tanquam velit pari vultus horrore fuiſſe Gigantes atque Herculem. Quod dum mulcere vult Scaliger, durius reddit, ante *Supra Theſſalicos* ſubaudiendo *qui*: neque enim tali loco id ſubaudiri poteſt. Lipſius è Mſ. probavit, quod editur paſſim: ſed præterea conſecit, *rigeat*, nempe, ut ſit: illi ipſi, qui cælum impugnant feroces, rigefeant & pereant ab hoc vultu. At amicus ejus non deſſe ait ſcriptos, qui bis habeant *quo*, & ſententiâ non incommoda: fingit autem eam ſententiâ, quæ neceſſario requirat *qui*, non *quo*: ad ſpectu Herculis Briarea & Gygen præ metu obriguiſſe, quando videre ipſorum fratres gigantes ſuperantem. Hoc ad verſus *rigeat* valet, non ad verſus *qui*: neque enim poteſt ſic accipi, niſi ſermone ita concepto: Qui Briareus, qui que Gyges contra deos ſteterunt, ille uterque hoc vultu viſo obtortuit. Florentinus oſtendit plus terroris in Herculis quam in gigantum vultu has mulieres credidiſſe. Habet enim utrobique, *Quis*: dein, *Theſſalicum ſiſit aggerem Cæloque*. Alii: *Cælum infereret*. Scribendum igitur: *Qui vaſtus Briareus, qui tumidus Gyges* *Supra Theſſalicum quem ſtetit aggerem Cæloque inferuit vipereas manus*, *Hoc vultu riguit?* id eſt, tam rigidus horriduſque apparuit. Hippolyto: *In 170 Graio Scythicus apparet rigor*. Pla-

cer etiam congeſtos illos montes dici *aggerem*: è cæſpitiſus conſtar agger: gigantibus autem pro cæſpitiſus montes. Eſt & in Florent. *tumidus gigans*. neque incommodè penitus hic commune nomen: quis Briareus, quis aliorum gigantum. Sæpe tamen liberiorum culpa in membranis hoc vocabulo alterum regitur. Gronovius. *Briareus,*] *Ἐγὼ δὲ γίγας* Farnabius. *Gyges,*] Gyges Briarei frater, terræ fil. *Idem*. Gygen Heſiodus, Apollonii Scholiaſtes, Higyus, Capitolinus & Prifcianus agnoſcunt. Ovidius quoque eecinit: *Centimanum Gygen, ſemibovemque virum*. Idem 2. *Amorum: Ausus eram memini caeſtia dicere bella, Centimanumque Gygen, & ſatis oris erat*. Faſtor. lib. 5. *Quid gravius victore Gyge captiva tu liſſem?* Deltius.

168. *Aggeres,*] Montes Pelion, Oſſam, Olympum accumulatos. Hercul. Fut. verſ. 970. Troad. verſ. 827. Farnabius.

170. *Commoda cladibus Magnis magna patent.*] Deltius ad lucem horum verborum jubet inſpici Chorum pitium Agamemnonis, quo demonſtratur omni, magnam fortunam eſſe obnoxiam magnis caſibus; minus gravis mediocrem. At longe alius horum verborum ſenſus: nempe magnis cladibus patere ſive aſeſſe magna commoda: ex ultimis calamitatibus hoc exiſtere commodi, ut nihil ſit ultra metuendum. De quo ad Thebaides ſive Phœniſſas. Gronovius.

Natis mistos arsisse patres,
 Hominique deos, templa sepulchris; 175
 Nullum querimus commune malum.
 Alio nostras Fortuna vocat
 Lacrimas, alias flere ruinas
 Mea fata jubent. Quæ prima querar? 180
 Quæ summa gemam? pariter cuncta
 Deslere iuvat. nec plura dedit
 Pectora tellus, ut digna sonent
 Verbera fatis. me vel Sipyli
 Flebile saxum fingite, superi, 185
 Vel in Eridani ponite ripis,
 Ubi mœsta sonat Phaëthontiadum
 Silva fororum. me vel Siculis
 Addite faxis, ubi fata gemit
 Thessala Siren: vel in Edonas 190

Tollite

182. *Deslere iuvat. nec plura dedit*] Haud dubie aliquid deest, ut visum Dan. Heinſio. Dignissima vero summi illius viri ingenio dignissima Senecæ interpositio, quam facit, modo ita castigetur: *Deslere iuvat. Cur non oculos Plures nobis, nec plura dedit Pectora Tellus, ut digna sonent Verbera fatis?* Rogat, cur non dederit Tellus, quippe omnium mater. At contra non nemo: nil tanti est. quorsum enim oculi ad planctum? At ô bone, non oculi ad planctum respiciunt, sed ad τὸ *Deslere*. Verba hæc fuisse auctoris quis iuret? Sensus certe fuerunt. Posuimus etiam, *Verbera fatis*, non, ut vulgo, *Verbera plantæ*: quia sic Florentinus, & ipsa *verbera* pro planctu dixit. Vt digne plangam mea fata. Gronovius.

184. *Me vel*] Vt Nioben. Hercul. Fur. vers. 389. Agam. vers. 370. *Farn. Sipyli*] Me adinstar Niobes in saxum Dii mutant, & in Sipylo statuunt. *Aeschylus ἐν τῇ Νιόβῃ, Σίπυλον Ἰδαίου ἀνὰ ῥέονα.* id confirmant Strabo lib. 1. Pausanias in Atticis, Stephanus de urbibus, & Plutarchus

in lib. de fluviis. *Delrius.*

185. *FleBILE SAXUM FIGAT, SUPERI,*] Lipſius è *Ms. fingite*. Eo putat Delrius confirmari veterem suspensionem suam *fingite*. Non carpo, inquit Gruterus, sed sic nullus Pall. At Flor. quoque, *fingite*: idque sine suspitione ulla recipiendum. Idem, *Sipylum*. Gronov.

186. *Eridani*] Padi fluv. Italiae, cujus in ripis sorores Phaëtonis casum fratris lugentes in alnos seu populos mutatae sunt. *Farnabius.*

187. *Phaëthontiadum Turba fororum.*] Quanto suavius Florent. *Silva fororum*. nam in arbores succini mutatas notissimum. Gronovius.

189. *Vbi fata gemit Thessala Siren: vel in Edonas Tollite*] Flor. ubi *fata gemam Thessala Siren*. ipsa enim addi illis & ex earum numerum numero fieri velit. Dein idem: *vel in Edonas Ponite silvas*. Idem. *Fata*] Se à *Mufis*, quibuscum contendere ausæ sunt, deplumatas. *Vel* quod Proserpinam raptam non invenerint. *Farnabius.*

190. *Thessala Siren:*] A patre Acheloo, qui è Thessalia, *Med. 355. Id. Thessa-*

Tollite silvas : qualis natum
 Daulias ales solet Ismaria
 Flere sub umbra. formam lacrimis
 Aptate meis, resonetque malis
 Aspera Trachin. Cypria lacrimas 195
 Myrrha tuetur : raptum conjux
 Ceyca gemit. sibi Tantalus est
 Facta superstes. fugit vultus
 Philomela suos, natumque sonat
 Flebilis Atthis. cur mea nondum 200
 Capiunt volucres brachia plumas ?
 Felix, felix, cum silva domus
 Nostra feretur, patrioque sedens
 Ales in agro referam querulo
 Murmure casus : volucremque Iolen 205
 Fama loquetur. vidi, vidi
 Miseranda mei fata parentis.

Cum

Thesalam dicit, quia Sirenes Acheloi filia sunt, Nonnus in Dionysiacis. *Delvius. Edonas*] Thracias ab Edone monte. *Farnabius.*

192. *Daulias*] Philomela (vel ut alii Procne) in Lusciniam conversa. à Daulide opp. Phocidos sub ditione Terei, Agamemni. vers. 665. *Idem.*

195. *Trachin.*] Troad. vers. 816. & supra vers. 136. *Idem.* *Cypria lacrimas Myrrha tuetur :*] Melius Flor. *Cypria lacrimas.* Gronovius.

196. *Myrrha tuetur :*] Cynaræ regis filia à patre infcio imprægnata : cuius, ubi rescisset, iram fugiens in Sabæam, mutata est in Myrrham arborem. *Farnabius. Conjux*] Agamemni. vers. 674. *Idem.*

197. *Sibi*] In lapidem quippe obduruit qui formam Niobes retinet, lacrymateque videtur. *Idem.*

198. *Fugit*] Mutata scilicet, in avem. Suprà vers. 192. *Idem.*

199. *Natumque sonat Flebilis Itym.*] Lege cum Etrusco : *Flebilis Atthis.*

Progne enim & Philomela Atthisides, Pandionis filia. *Gronovius.*

201. *Felix,*] O felix essem, si ut illa ego avis facta in sylvis casus meos quereretur. *Farnabius.*

204. *Querulo Murmure questus : volucremque Iolen Turba*] Lipsius è M. *Murmure casus :* dein, *Fama loquetur.* Prius non tanti fuit amici ejus, ut commemoraret, Immo tanquam ultro defendens vulgatum, *quis Querulo questus* ait ludere vocabulo. Non adeo jejunos erat periculum figuratum Seneca. Posteriùs recepit duorum suorum auctoritate. Guterus utrumque melius fateatur : si adfentirentur modo Mss. codices. Satis est codicem, puta Florentinum. *Gronovius.*

206. *Vidi, vidi*] Higinus, in fabulis, Hercules inquit, cum Iolen Euryti filiam in conjugium petiisset, illaque eum repudiasset, Oechaliam expugnavit : qui, ut à virgine rogaretur, parentes ejus coram ea interficere velle cœpit ; illa animo pertinacior, parentes

Cum letifero stipite pulsus,
 Tota jacuit sparsus in aula.
 Prô, si tumultum fata dedissent,
 Quoties genitor quærendus eras! 210
 Potuine tuam spectare necem,
 Nondum teneras vestite genas,
 Necdum forti sanguine Toxeu?
 Quid vestra querar fata, parentes,
 Quos in tutum mors æqua tulit? 215
 Mea me lacrimas fortuna rogat.
 Jam jam dominæ captiva colos
 Fusosque legam: prô, sæve decor,
 Forma que mortem paritura mihi:
 Tibi cuncta domus concidit uni, 220
 Dum me genitor negat Alcida,
 Atque Hercules socer esse timet.
 Sed jam dominæ tecta petantur.
 Chor. Quid regna tui clara parentis,
 Proavosque tuos respicis amens? 225
 Fugiat vultus fortuna prior.
 Felix, quisquis novit famulum

Regem-

tes suos ante se necari est perpessa.
Deltrius.

208. *Stipite*] Clava Herculis. *Farnabius.*

209. *Sparsus*] Contritus & in frustra concisus. *Idem.*

210. *Si tumultum*] Imitatur illud vers. 1256. & 1269. Hippol. *Idem.*

213. *Vestite*] Barbate. *Idem.*

214. *Nondum fortis sanguine Toxeu?*] Rectius Florent. *fortis sanguine.*

Corroborato, virili. Et sequenti: *Quid vestra querer.* Gronovius.

216. *In tutum*] Neque enim dolorem sentitis, quod ego facio. *Farnab.*

220. *Forma que mortem*] Decianeira apud Sophoclem, in Trachiniis, ait venustam formam Iolæ exitio fuisse:

— ἄγεσθ' ἄλλ' ἴσασ' ὅτι Τὸ κριθὸν

αὐτῆς ἢ βίον διαλέσεν. Plutarch. in Parallelis, ex Nicia Mallote, reculit, Iolen, cum Hercules Oechaliam oppugnaret, se de muro præcipitem dedidisse; casu autem vento vestem sinuantem, nihil mali perpessam fuisse. *Deltr.*

221. *Tibi*] Mea solius causa. *Farn.*

222. *Dum me*] Repudiatum enim ab Euryto Hercules filiam ejus Iolen uxorem ambiens Oechaliam expugnavit, regemque cum suis interfecit. *Id.*

227. *Fugiat*] Noli recordari, vel dissimula fortunam priorem. *Idem.*

228. *Patens, quisquis*] Flor. *Felix, quisquis.* ut in Mog. *Deltrius*, in uno suorum invenere Gruterus: qui cætera recte ordinat, nec de profundiore ulcere suspicari debuit. Male Scaliger: *pertulit æquo. Famulum regemque pati,*

Regemque pati, vultusque suos
 Variare potest. vires pepulit 230
 Pondusque mali, casus animo
 Qui tulit æquo.

ne quid erres, (neque enim ita lo-
 quuntur commentatores, ut se intel-
 lexisse demonstrent) est pro diversita-
 te temporum famuli regisque perso-
 nam gerere. *Novit famulum regemque
 pati*, qui potest pati & vivere lætus
 nec fortunam accusans, si alterius in
 potestate sit; rursusque potest pati &
 vivere modestus ac fortunæ reverens,
 si rex sit. Quasi esset, qui potest pati
 se famulum esse, non intoleranti ne-
 que abjecto animo servitutem à fortu-
 na impositam excipiendi: qui potest

pati se regem esse, non impotenti ne-
 que inflato animo regnum ab eadem
 fortuna concessum usurpando. De
 verbo *Pati* supra egimus. *Gronovius.*
Quisquis] Quicumque è regni fastigio
 in servitutem deturbatus fortunam
 mutatam æquo animo ferre potest;
 vultumque scenæ adaptare, multo le-
 vius reddit malum, quod corrigere est
 nefas. *Farnabius.*

230. *Vires pepulit*] *Flor. Rapuit
 vires Pondusque mali.* Forte; *mali.*
Gronovius.

ACTUS SECUNDUS.

NUTRIX. DEIANIRA. LICHAS Muta Persona:

*Furens zelotypia Deianira conspecta Iole vindictam meditat ut vestem-
 que venenatam Herculi mittit.*

Nutr. **O** quam cruentus scæminas stimulat dolor,
 Cum patuit una pellici & nuptæ domus!
 Scylla, & Charybdis Sicula contorquens freta 235
 Minus est timenda. nulla non melior fera est.

Namque ut reluxit pellicis captæ decus,
 Et fulsit Iole, qualis innubis dies,
 Purumve claris noctibus sidus micat:
 Stetit furenti similis, ac torvum intuens 240

Herculea conjux: facta ut Armeniâ jacens
 Sub rupe tigris, hoste conspecto exsilit:

Aut

233. *Fæminas stimulat dolor;*] *Flor.*
vehementius: stimulat furor. Idem
 altero post: *Purissime clarum:* ut &
Lipfianus. Gronovius.

235. *Scylla;*] *Thyest. vers. 577.*
Farnabius.

238. *Innubis*] *Ἀνεφελος*, serena,
 candida. *Idem.*

239. *Sidus*] *Luna seu aliud sidus. Id.*

241. *Facta ut Armeniâ jacens sub
 rupe*] Sic & *Flor.* non *armento.* *Ami-
 cus Lipsii*, quum verbo agnoscere be-
 neficium posset, multis laborat, ne vi-
 deatur aut ab illo primo accepisse, aut
 negligens fuisse non utendo, quod ab
 alio se priorem habuisse vult credi.
Gronovius.

242. *Hoste*] *Venatore. Farnabius.*
 243. *Ius-*